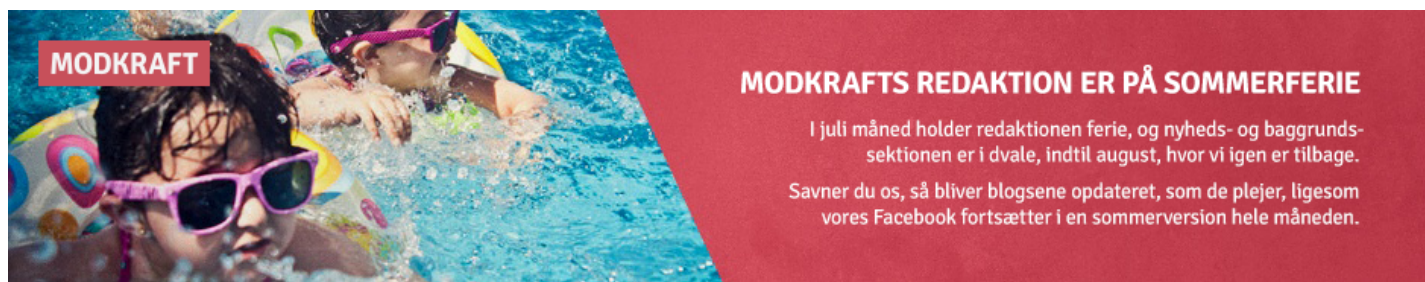

[Log ind](#)[Annoncering](#)[Om Modkraft](#)[Stillinger på ModkraftKlub](#)[Medkraft](#)[Privatlivspolitik](#)[Skrivevejledning](#)[Kontakt](#)[Bliv bruger](#) **Announce**

MODKRAFT

[Modkraft](#)

[Steen Gottlieb](#)

14

[Enhedslistens strategi ... er nationalistisk, og partiet er derved afmægtigt parkeret i en blindgyde](#)

[Liv Rolf Mertz](#)

[Gæsteblogger Lene Tymoshenko rapporterer: Det venstreradikale husprojekt Rigaer94 i Berlin-Friedrichshain er fortsat under belejring af politiet.](#)

[MNyheder](#)[Debat & Blogs](#)[Magasin](#)[Foto](#)[Kalender](#)[Biblioteket](#)

[Kontradox](#) Baggrund, analyse og kronikker

Anmeldelse

6. juni 2016 - 12:54

Er døden en gave, vi giver hinanden?

Fra bogomslaget til 'Accabadora'. Foto: Forlaget Palomar, omslag af Elise Reinholtz design

Prisbelønnet italiens forfatter bringer med »Accabadora« os til det kvælende varme og støvede Sardinien i en smuk fortælling om fattigdom, sardiske traditioner, døden og retten til at tage livet i sine egne hænder.

58

Like

- [print](#)
- [facebook](#)
- [twitter](#)
- [rss](#)
- [Medkraft](#)

Af Maria Nielsen

Maria Listru kom i virkeligheden for sent. Moderen havde allerede 3 piger, var allerede fattig og havde netop mistet sin mand i en arbejdsulykke, da hun fik Maria.

Maria kom for sent til at blive andet end nummer fire i rækken; den sidste, der ikke var råd til at forsørge. Da landsbyens barnløse gamle kvinde, Bonaria Urrai, tilbyder Marias mor at overtage den lille Maria, takker moderen ja, og kort efter finder Maria sig selv i Bonaria Urrais hus, hvor der er mere plads end det, som ens armlængde giver en.

Bonaria arbejder primært som syerske og forstår at tage mål af folk, men blandt de fleste er hun også kendt som landsbyens accabadora, en sjælemagerske, der yder aktiv dødshjælp, når der ikke længere er et værdigt liv tilbage at leve.

Hvorfor ikke bare vælge ensomheden?

At tage et sjælebarn til sig, sådan som Bonaria Urrai i en høj alder tager Maria til sig, er der kun få i landsbyen, der forstår. Hvad kan motivationen være?

Bonaria Urrai er en stolt, men også ensom ældre kvinde, der allerede tidligt i sit liv blev gjort til enke af en krig, der ikke var hendes, og dermed fik hun aldrig muligheden for at stifte den familie, hun ønskede.

Beslutningen om at tage et sjælebarn til sig er derfor ikke svær for Bonaria Urrai, der med sin fintfølelse og sin respekt for det enkelte menneskes valg, skaber nogle rammer, hvori Maria føler sig hjemme.

Marias nye liv tilbyder hende goder såsom mæthed, eget værelse, skolegang og al den opmærksomhed, man får som den vigtigste i en andens liv, men dermed også den byrde, der følger af at være den eneste. Maria får dermed mulighed for at føre et andet liv, end det, som hendes biologiske familie fører.

Rollen som sjælebarn er dog ikke ukompliceret, for med rollen som nogens familie følger også, at man kollektivt kommer til at stå til ansvar for den enkeltes handlinger. I en landsby på Sardinien, hvor ens sjælemor er accabadora bliver ansvaret pludselig for stort at bære. Maria finder sig selv i en situation, hvor hun til sidst bliver nødt til at gøre op med sit ansvar og sin historie og vælger at flygte til fastlandet for at finde sig selv og sine egne værdier.

Familiekonstellationens konsekvenser

Accabadora er en historie om familiens rolle i vores liv, og om hvad døden gør os til som pårørende. Om hvem, der er vores familie, hvem der bliver vores familie og hvilke konsekvenser vores valg har.

Bogen er skrevet af Michela Murgia, som blandt andet har modtaget prisen Premio Campiello.

Maria får gennem sin rolle som sjælebarn hos Bonaria Urrai et tilhørsforhold hos to familier. Og de roller, der tildeles Maria gennem sin biologiske moders opportunistiske forhold til Marias nytteværdi for familien, samt sin sjælemoders rummelighed overfor Marias behov og ønsker om også at gå i skole og dygtiggøre sig, får hun rig mulighed for at udnytte. At have to familier som barn er lige så naturligt som de to familier man har, når man er blevet gift.

På trods af, at ordningen med et sjælebarn umiddelbart kan virke som en god løsning for alle direkte implicerede parter, betyder det ikke, at omverdenen ikke forholder sig kritisk overfor arrangementet og føler et behov for at udfordre Maria i hendes forståelse af sin egen rolle og sit familietilhørsforhold.

Dette sker bla. når den lokale lærer fra fastlandet beder Maria om at tegne sin moder, hvorefter Maria tegner sin sjælemoder.

Lærerens nysgerrighed og manglende forståelse for situationen og respekt for andres valg fører til en diskussion, som Bonaria Urrai afslutter med ordene: »Marias rigtige mor er den kvinde hun tegner når De beder hende tegne sin mor.«

Maria bevarer dermed sin selvbestemmelse som barn og føler sig derfor heller ikke svigtet af, at moderen ikke længere kunne varetage forsørgelsen af hende. Det var bare de omstændigheder, der var på det givne tidspunkt.

Dette er interessant, når man tænker på, hvordan tvangsfjernelse af børn fra deres familier i dag ofte ender i ganske ulykkelige forhold for den tvangsfjernede. Måske fordi de formynderiske voksne får et for stort et spillerum i forhold til barnets behov?

Familiens kamp

Men *Accabadora* handler også om, hvad døden gør os til som pårørende. Hvordan er vi som pårørende i stand til at håndtere døden? Er den

velkommen, er den fremmed, er den uønsket?

Døden er aldrig let, men lever man i et samfund, hvor aktiv dødshjælp er en mulighed, kan det måske både som individ og som pårørende være svært at finde frem til, hvornår døden er berettiget.

Er den berettiget, når der ikke er mere liv tilbage at leve? Eller blot når ens slægtninge ikke længere magter at opretholde livet, ikke længere ønsker at kæmpe kampen? Måske endda er interesserede i at pågældende dør hurtigst muligt? Eller er døden et berettiget valg at tage, når drømmen om det gode liv ikke længere er inde for rækkevidde?

Sjælemagerskens sjælebarn

Ved sin indtræden i Bonaria Urrais hus bliver Maria en del af en verden, hun ikke ønsker at blive associeret med.

Hun bliver sjælemagerskens sjælebarn. Måske tager Bonaria Urrai Maria til sig, fordi man som menneske ikke kun kan tage liv, men også bliver nødt til at give liv?

I hvert fald betyder denne kontrast i Bonaria Urrais liv, at Maria til sidst flygter til fastlandet for at finde sig selv og glemme sin historie. Hun ønsker ikke at forbindes med en, der i hendes øjne slår andre mennesker ihjel. Maria bosætter sig derfor langt hjemmefra og afskærer kontakten med Bonaria Urrai.

Men at være en del af en familie forpligter. Også når man ikke ønsker det skal være sådan. Bonaria Urrai bliver syg, og Maria må tage hjem og passe den hensygnende kvinde.

Døden er social

Her opstår en interessant konflikt. For hvornår kan man tillade sig at tage et andet menneskes liv? Maria betragter sjælemagerskens arbejde som mord. Man kan ikke tage et andet menneskes liv uden at blive skyldig.

Sjælemagersken ser det dog anderledes. Som menneske og som socialt væsen bliver vi født ind i et fællesskab. Uden fællesskabet kan vi ikke blive en del af livet. Intet menneske kan klare sig selv fra første dag.

Skal fællesskabet så svigte os, fordi vi nærmer os den sidste? Hvorfor må vi ikke bede om hjælp, også til det, der er sværest?

Maria er den nærmeste slægtning, den eneste familie til Bonaria Urrai. Hun er den familie, hvis opgave det er at følge Bonaria Urrais liv til dørs, men Bonaria Urrai vil ikke give slip.

Som fordømmer af *accabadora*'s rolle bringes Maria i et dilemma, og situationen kræver aktiv stillingtagen.

Den sidste moder

Døden er allestedsnærværende. Og ønsket om død er allestedsnærværende. Men bag om dødens nærvær eksiterer en stor kærlighed og et ønske om at være en del af et fællesskab, der tager ansvar for hinanden og et ønske om også selv at kunne tage ansvar for sit liv, når håbet om at kunne indgå i en familie eller bidrage til fællesskabet svinder bort.

Ansvar for døden er altså en konsekvens af at være i et fællesskab. Bonaria Urrai er den eneste i landsbyen, der er biologisk familieløs, men gennem sit arbejde som *accabadora* bliver hun alles moder. Den, der giver det sidste farvel. Den alle er i familie med.

Familiestrukturen er dermed noget selvvalgt, familiebegrebet bliver svævende og forestillingen om kernefamilien ophører. Ens familie er den, man ønsker skal være ens familie. Ansvar for andre har man, når man møder dem.

Vores alles død

Det rejser et interessant spørgsmål til, hvordan vi har indrettet os i Danmark, hvor ansvaret for andre mennesker er institutionaliseret, og i bedste fald betyder, at der er et system, der tager over, når vi andre må slippe. Men hvad gør det ved, hvordan vi forholder os til ansvar for andre mennesker og døden indenfor de familiekonstellationer, som vi indgår i?

Svaret er vel, at det gør vi knap nok. Død er noget, der foregår uden for hjemmet. Sorg er noget, der gemmes væk.

Da vi indrettede velfærdssamfundet og skabte muligheden for at arbejde uantastet familiemedlemmers helbredsmæssige tilstand og snarlige død, fjernede vi også døden som noget tilstedeværende og betydningsbærende i vores liv. Vi skabte et samfund, hvor det ofte kan føles som en lettelse, når familiemedlemmer dør, fordi der ikke er tid og rum til at passe på dem.

Der er et arbejdsmarked, der kalder. Og tid er penge, så sorg er også penge. Hvor længe har man egentlig råd til at sørge? Hvor længe kan man være menneske ad gangen?

Præcision, tæthed og hvirvlende støv

Det kan lyde dystert, men *Accabadora* er en af de smukkete bøger, denne anmelder har læst.

Sproget er så intenst, så utrolig præcist og fortættet, at det trækker tråde til Per Petterson og Kjell Askildsens minimalistiske skrivestil, hvor betydninger og meninger findes på sætningsniveau og til tider endda i bisætningen, men hvor stemningen hentes i et univers, der minder om Isabel Allendes Åndernes Hus.

Det kan forundre, at bogen kun er 142 sider lang, fordi Michela Murgia formår at skabe så mange billeder, beskrive komplekse følelser og situationer i enkelte sætninger.

Murgia fylder dermed romanen med en tæthed og et dirrende nærvær, der vender betydninger og forståelser på hovedet og sætter store og vigtige

spørgsmålstegn ved begrebet familie, døden og fællesskabets forpligtelser.

Denne anmelder har lyst til at fremhæve flere sætninger, der kan illustrere ovenstående, men listen ville blive lang, så måske bør du selv læse bogen i stedet.

Titel: Accabadora

Skribent: Michela Murgia

Oversætter: Marie Andersen

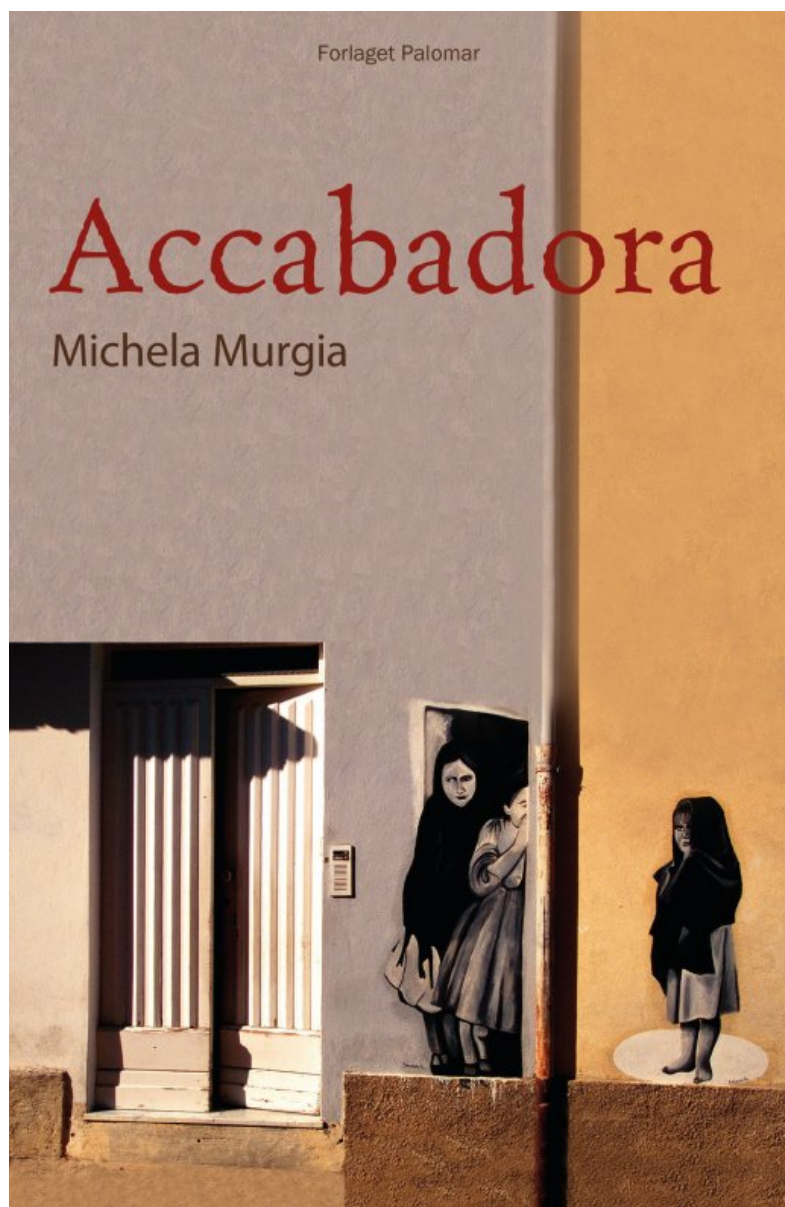
Udgivet: 5/5 2016

Forlag: Palomar

Pris: 229,95

Antal sider: 142

[Kan anskaffes her](#)

Redaktion: [Kontradox](#)

Emneord: [boganmeldelse](#)

[Log ind](#) eller [opret en konto](#) for at skrive kommentarer

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**

Annonce

Vi er:
**Danmarks sikreste
andelskasse 2016!**

SKIFT BANK LIGE HER >>

**FÆLLES
KASSEN**
Hele Danmarks. Frederiksbergs eneste.

Nyheder

Gitte M. Rasmussen
Roskilde Festival
2 dage

[Vi talte med fire pantsamlere om at arbejde på Roskilde](#)

Peter Kenworthy
Kommentar
4 dage

[Brexit handler om protest, frygt og politisk elite](#)

Gitte M. Rasmussen
Roskilde Festival
4 dage

[35 tons overskudsmad fra Roskildes madboder sendes videre](#)

Mikkel Skov Petersen
Roskilde festival
4 dage

[Veteranernes effektive højhastighedslarm: Slayer på Arena](#)

Jan Nielsen
Retssag
5 dage

[Tidligere løjtnant skal betale en halv milliard i erstatning for mordet på Victor Jara](#)

Gitte M. Rasmussen
Roskilde Festival
5 dage

[Reykjaviks døtre: »We wanna be loud, we wanna be political!«](#)

Debat

[Steen Gottlieb](#)
3 dage
14

["Ud af EU": handlingslammende nationalisme.](#)

[Liv Rolf Mertz](#)
4 dage

["For flere risikozoner, utæmmelige projekter og et solidarisk kvarter!!!"](#)

[Erik Christense...](#)
4 dage

[Hvad kan vi lære af den schweiziske folkeafstemning om basisindkomst?](#)

[Astrid Vang Han...](#)
5 dage
3

[Alternativet til EU](#)

[Rina Ronja Kari](#)

6 dage

8

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra](#)

[Rina Ronja Kari](#)

6 dage

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra.](#)

Magasin

Mikkel Skov Petersen

Roskilde Festival

2 dage

[Med hippiefar på guitareventyr: Neil Young på Orange](#)

Mikkel Skov Petersen

Anmeldelse

3 dage

[Legesyg uglemetal: Kvelertak på Avalon](#)

Karen Helveg Petersen

Politisk økonomi

4 dage

[BNP: Giver vækstbegrebet nogen mening?](#)

Eskil Andreas Halberg

Anmeldelse

5 dage

[Anmeldelse: hyldest til lediggangen](#)

Sune Køter

Mindeord

6 dage

[Mindeord: Samuel levede der, hvor det hele skete](#)

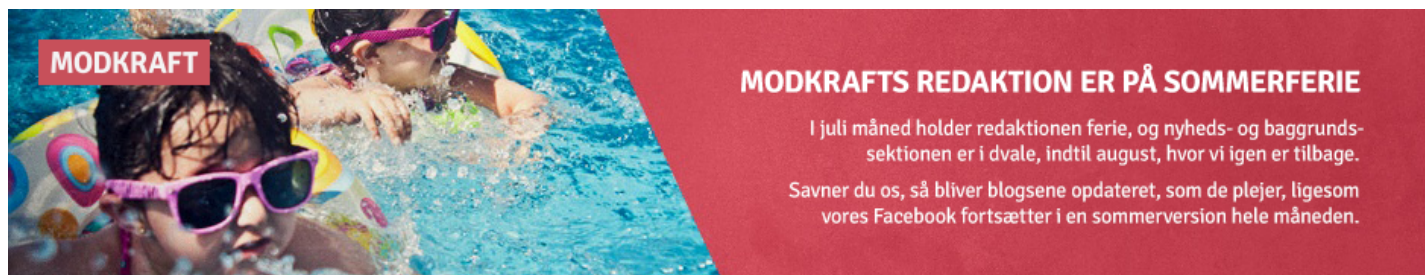
Helga Lützen

Mindeord

6 dage

[Mindeord: Kampen fortsætter, Samuel](#)

Annonce

MODKRAFT

MODKRAFTS REDAKTION ER PÅ SOMMERFERIE

I juli måned holder redaktionen ferie, og nyheds- og baggrundssektionen er i dvale, indtil august, hvor vi igen er tilbage. Savner du os, så bliver blogsene opdateret, som de plejer, ligesom vores Facebook fortsætter i en sommerversion hele måneden.

MODKRAFT

Modkraft.dk · c/o Mediebureauet Monsun
Nørrebrogade 5 C, 1. sal · 2200 København N
3539 7331 · redaktion@modkraft.dk

Drevet af [Mediebureauet Monsun](#)

Mest Læste Artikler
5 dage

[Tidligere løjtnant skal betale en halv milliard i erstatning for mordet på Victor Jara](#)

2 dage

[Vi talte med fire pantsamlere om at arbejde på Roskilde](#)

5 dage

[Revkjaviks dotre: »We wanna be loud, we wanna be political!«](#)

6 dage

[Mindeord: Samuel levede der, hvor det hele skete](#)

2 dage

[Med hippiefar på guitareventyr: Neil Young på Orange](#)

5 dage

[Anmeldelse: hyldest til lediggangen](#)

6 dage

[Mindeord: Kampen fortsætter, Samuel](#)

4 dage

[BNP: Giver vækstbegrebet nogen mening?](#)

Mest Læste Blogs
6 dage

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra](#)

5 dage

[Alternativet til EU](#)

3 dage

["Ud af EU": handlingslammende nationalisme.](#)

4 dage

["For flere risikozoner, utæmmelige projekter og et solidarisk kvarter!!!!"](#)

4 dage

[Hvad kan vi lære af den schweiziske folkeafstemning om basisindkomst?](#)

6 dage

[Drop illusionerne! EU kan ikke forandres indefra.](#)